

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 33.

V Ljubljani, v petek 11. februarja 1887.

Letnik XV.

Bolna stran konservativnih Nemcev.

Z Gorenjskega, 8. febr.

(Konec.)

Pa res čudno! Povsod drugodi kulturo doma pridelavajo, le mi Slovani naj jo kupujemo dragó od Nemcev! „Da Slovani sami iz sebe niso vstvarili nič kulture“ — tako govori konservativni list „Oesterreichischer Reichsbote“ v 213. številki — „o tem sami komaj dvomijo, če tudi na glas nasprotno oznanjujejo.“ Poleg tega si pa upa ta list trditi, da se Slovani ne morejo pritoževati zaradi ponemčenja, ter v svoji nemški modrosti tako-le govori: „Res je, da so povsod skušali Nemci, kamor so stopili in koder so vpliv zadobili, uvesti svojo kulturo, svojo industrijo, svojo vedo, svojo umetnost, svoje šole, svoje knjige, svoje učitelje; ali se pa mar sme to imenovati ponemčevanje? Kdo je drugim narodom branil razširjati svojo kulturo med Slovani?“ Ta naivni list piše o ravnopravnosti, kakor bi klobase špiljil. Zmeril je pa v svoji nemški prevzetnosti tudi, da smo Slovani za glavo krajši, kakor Nemci, in da so vsi berači v Pragi sami Slovani, češ, Nemci smo previsoki, da bi šli „beračiti“. — Kdo nam more zameriti, da se branimo takih Nemcev in take kulture? Če oni v svoji pijani oholosti ne vedó več, kaj da se pravi „germanisiren“, mi vemo in čutimo predobro. In čem bolj nam bodo te svoje nesramne nazore razkrivali, tem bolj se nam bodo studili.

Prav lepo se z nazori ravno omenjenega nemškega glasila vjema glas, ki doni iz nove brošure nemškega konservativca Lienbacherja Nemeem na uho: „Kdor se zaveže z (nemškega) naroda nasprotniki in poslednjim s tem pomaga k zmagi v narodnem boju s svojimi lastnimi rojaki, ne bo ušel nevolji svojega naroda pa si tudi spoštovanja ne bo pridobil svojih nasprotnikov. In če nenaravna zaradi višjih koristi sklenjena zveza teh koristi ne pospešuje, jo mora sploh vse obsojati.“ — Dobro mu je na to „Slovenec“ že odgovoril v svoji 24. številki, rekoč: „Po teh načelih se samostalna konservativna stranka nikdar osnovala ne bo. Tiste pravice in tisto

spoštovanje, ki ga nemški konservativci zahtevajo za svoj jezik in za svoj rod, zahtevajo v enaki meri tudi slovanski zastopniki za svojega, in ako hoče Lienbacher konservativno stranko osnovati na tej podlagi, da bi nemški rod zapovedoval nad vsemi drugimi narodi, naj si išče zaveznikov med levičarji, ki so v tej zadevi ž njim prav enakega mnenja. Je-li pa tako tlačenje nenemških narodov res konservativno, je-li katoliško, to je, se vé da, drugo vprašanje, kterege menda nihče ne more potrditi, kdor vé, da so bili binkoštni praznik od sv. Duha samega za enakopravne proglašeni vsi jeziki, in da pred Bogom ni razločka med Židom in Grkom ali Rimljanom. Prava konservativna stranka spoštuje pravice vsakterega naroda in drugim ne privoščí, kar si sama sebi ne želi. Kadar bodo razni narodi deležni svojih pravic, se bode na tej podlagi polagoma osnovala konservativna stranka, tako pa — nikdar ne.“

Da toraj mi Slovenci s takimi konservativnimi Nemci ne moremo stati pod jednim praporom, še manj pa ž njimi zlití se v jedno državnozborsko celoto, se pač samo ob sebi ume. Ti možje imajo večkrat na jeziku nemško-konservativni med, v srečju pa nemško-nacionalni led. Ne pestujmo pa tudi njih glasil, kakor je „Oesterr. Reichsbote“, naj ga tudi duhovski „Correspondenz-Blatt“ še tako toplo priporoča. Od takih listov nimamo pričakovati priznanja ravnopravnosti brez ugovora in brez pogojev, marveč, ker so krivični, so za nas nabito orožje, ki se zná razpočiti, če se ž njim igramo, v naši roki, in umoriti v nas preblago nado, da bodo dosegli ravnopravnost vsi avstrijski narodi. Čem bolj bo naraščala nemško-konservativna stranka, ki nam bo kazala to svojo bolno stran, tem bolj bomo katoliški Slovani primorani — kazati jej hrbet.

Dostavek vredništva. Ta dopis objavimo z opazko, da mi pravih konservativcev nemških ne sodimo tako ostro in hudo, ter se s tolišnjim pesimizmom g. dopisnikovim nikakor strinjati ne moremo. Da se pa stvar tudi od te strani spozná in da nam kdo kaj očital ne bo, damo tudi nasprotnim nazorom tñ prostor. Res je, da imajo naši konservativni Nemci le premalo sreča in pravičnosti za naše narodne težnje, a povse jih pa vendar za-

vreči ne moremo; naši zavezniki so v verskem oziru in v konservativnih načelih. Kakor stvari zdaj v Avstriji stojé, nam je pač le z njimi v zvezi možno kaj doseči. Bridko, prebridko zbadajo nam sree izjave posameznih nemških konservativcev proti Slovanstvu, dasi nam njih skupnost obeta pravičnim biti ter nam k enakopravnosti pripomoči. Kakor zbadljivi so tudi njih posamezni govori, kedar gré za to, da bi bili mi vsi jednako-pravni, vendar se taki vročerkvnosti naših zaveznikov čisto nič ne čudimo. Naši Nemci, tudi konservativni Nemci, so po tisočletnem gospodovanju nad slovanskimi rodovi v svojih načelih nekako zastaréli, mislé si, da le njim gré prvenstvo in gospodarstvo v Avstriji, vendar pa tudi v narodnem oziru upamo popred priti do svojih pravic po konservativnih, kakor pa po liberalnih Nemcih. Treba je le od naše strani čvrstega delovanja in prepričavanja, da jih tudi za našo narodnost polagoma pridobivamo, ne pa odbijamo. Sicer smo pa že čestokrat svoje mnenje povedali v tej zadevi, ter daljno postopanje prepuščamo našim državnim poslancem, ki bolj od blizu svoje nemške zavezanike opazujejo, kakor mi. Menda bodo že znali pravo zadeti, zatoraj nočemo med njimi sloge rušiti, ktera nam je ravno zdaj proti razjedajočemu liberalizmu tolikanj potrebna.

Črna vojska.

(Dalje.)

Kdo sklicuje črnovojnike na boj?

Cesar sam izdá povelje, da se mora črna vojska oborožiti in ob enem tudi določí, do kterege razreda. Brambovska gospódka pa na to črnovojnike skupaj skliče. Takoj, ko izdá cesar povelje, objavi deželno-brambovski minister taisto c. kr. politični gospódski in brambovskim zapovedništvom po brzojavu. Od tod se povelje razglási okrajnim političnim gospódkam, oziroma okrajnim brambovskim gospódkam, ter občinam, oziroma županstvom.

Kakor hitro se tako cesarsko povelje razglási, se mora vsak črnovojnik takoj oglasiti pri županu

LISTEK.

Limbi ideali.

Ne samo gospod vrednik, ampak tudi vsak drug čitatelj „Slovenca“ zmajal bode z glavo, ko bode vgladal naslov današnjega listka. Toda potrpite malo, in kmalo bodete izvedeli, kaj da so čudni ti „limbi ideali“.

Pisatelj teh vrstic je velik prijatelj narave. Kolikor mi dopušča stanu mojega dolžnost, časa, porabim ga lep odlomek v sprehode po lepi okolici tržaški. Pretečeno nedeljo izvabilo me je lepo, pomladansko vreme že dopoldne pod milo nebo. Napotil sem se proti sv. Andreju in, ogledovaje dela na novi železnici (več od njih dela tudi o dneh Gospodovih), pridem kmalu do Škednja in od tñ krenem na pokopališče sv. Ane. Tužno zelene ciprese zvabile so me v mirno svoje kraljestvo.

Toda slučaj je hotel, da so prav v hipu, ko stopim v „mirodvor“, pripeljali mrtvaški voz, kateri je bil popolnoma pokrit z lepimi venci. Ko vprašam,

povedó mi, da pod tem zelenjem peljejo dr. Goracuechija k večnemu počitku. Spremilo ga je do groba malo, a odbranega občinstva. Pridružil se jim tudi jaz. Ko duhoven v mrtvaški kapelici opravi pogrebne molitve — položé krsto pred cerkvena vrata in kolega ranjeega naredí mu lep nagrobni govor. Govornik — lep mož v najboljših letih — bil je soditi po zunanem žid. Lepe besede izvabile so marsikómu solze iz oči.

Ko ta končá, vzame drug gospod papir iz žepa ter začne čitati govor, poln vzvišenih izrazov in največe hvale. Med drugimi pravil nam je ta gospod — po rodu Nemeec, a po mišljenju Italijan, da bode sedaj ranjki Goracuechi počival v naročju zemlje, „ne da bi mogel preiskovati molekularnih njenih sostav“. Dalje pa nam pové preučeni gospod profesor, da ima trdno upanje, da pride blagi pokojnik v „limbi ideali“ in ne samo, da ima to upanje, ampak on je popolnoma prepričan, da se pokojni že nahaja v teh „idealnih limbih“. Dober kristijan mislil bi, da clarissimus Vierthaler — tako se imenuje ta govornik — misli nebesa. Kaj pa da si učeni ta gospod misli pod temi „limbi“, to menda samo on

vé. Pod imenom „limbo“ razumijo Italijani kraj, kjer so čakale pobožne duše starega zakona Odréšenika svetá; vsaj tako se uči po ljudskih šolah. Se vé, da clarissimus Vierthaler je naravoslovec in sicer naravoslovec na glasu in ima prej kot ne vse druge pojme o „limbu“ in pa o „molekilih“, koji se menda tam nahajajo. Čudni so ti molekili, a čudne pa so tudi glave učenih mož, koji o njih ugiblajo.

Ves zamišljen v te molekile in pa v idejalno „limbe“ zapustim širno pokopališče sv. Ane, kjer združeno počivajo Italijani in Slovenci, Nemci in Francozi in kedo zna kake narodnosti da so še razni prebivalci njegovi, ter se podam proti mestu. Kmalu pridem pod železniški most, kjer je nekaj delavcev prav pridno delalo. Nedeljsko delo bode gotovo prav mnogo blagoslova izprosilo novi progi železniški. Jaz mislim, da se je težko kje s tako malimi in tako slabo plačanimi močmi izdelala železnica, kakor Hrpeljsko-Tržaška. Podjetniki Bianchi & consortes bodo gotovo lep dobiček vtaknili v svoje žepe; ubogi delalci so pa stradali in kleli pogoltno lakomnost laških podvzetnikov.

tiste občine, kjer živi. Posebej se navadno ne bodo listi nikomur pošiljali, izredno bi se pa tudi to utegnulo prigoditi. Črnovojniki, ki so zunaj avstro-ogerske državne meje, morajo takoj domú priti, kakor hitro jih povelje doide. Avstrijski podaniki, na Ogerskem prebivajoči, so podvrženi črnovojniški dolžnosti ondi, kjer imajo domovinsko pravico, ako so določeni namreč to svojo dolžnost spolnovati oboroženi v stalni armadi, pri brambovcih ali pa pri oboroženi črni vojski. Če je pa kak avstrijski podanik, na Ogerskem bivajoč, odločen le za pomožna dela pri črni vojski, mu pa ni treba poprej domú hoditi, kakor kedar bi ga posebej klicali.

Kje se črna vojska zbira?

Črnovojniki zbira se, ne gledé na to, kje ima kdo domovinsko pravico, v dotični občini, kjer stanujejo. Le častniki morajo oditi vsak na svoj določeni prostor. Župan določi prostor, kjer se črna vojska zbira, kakor tudi uro. Kontrolira jo župan v društvu enega ali več občinskih odbornikov. Črnovojniški zapisniki se preberó, bolniki in tisti, ki jih ni, se zapazijo. K vsakemu shodu črne vojske morajo priti tudi vsi tisti, ki so še v teh letih, pa niso za vojsko nič več sposobni ter so pozabili ob pravem času oproščenja prositi, vsled česar niso še iz zapisnikov zbrisani.

Kdor bi se črnovojniški službi samovoljno odtegoval, navila se mu bo ura pri c. kr. brambovskem okrajnem zapovedništvu, kedar ga v pest dobé.

Ktera društva so podvržena črni vojski?

Meščanski in strelski kori in pa veterani; pri tem ni nobene razlike, ali taka društva že obstojé ali pa se bodo še le ustanovila. Taka društva lahko dobé posebno pravico, da se smejo korporativno vdeleževati pri črni vojski, t. j., da njihovih članov ne bodo klicali k drugim oddelkom stalne armade ali k brambovcem. Vendar pa poslednje ni, da bi moralo biti, temveč se posamični člani lahko tudi drugam kličejo. Vojaško zapovedništvo ima pač pravico ob času potrebe, recimo, da bi bila vojska z Rusom in bi v Ljubljani ne imeli nikakih vojakov, tukajšnji veteranski kor v vojno službo poklicati, ter mu izročiti vsa vojaška stražna in druga opravila. Siliti pa vojaškega zapovedništva v tem oziru nihče ne more. Če bi pa omenjeno zapovedništvo ne poklicalo društva na službo, je vsak društvenik po občeveljavnih pravilih črnovojniških zavezan zadostiti črnovojniški dolžnosti, kedar pride na vrsto njegov razred. Pa tudi, če bi bilo društvo korporativno klicano v črnovojniško službo, ta klic ne zadeva vsih članov enako. Tisti člani veteranskega in strelskega kora, ki so še v rezervi ali pri brambovcih, se tudi lahko k stalni armadi ali pa k brambovcem v vojsko pokličejo. To se nam je zdelo potrebno omeniti, da rezervisti in brambovci, ki so morda člani tega ali onega društva, ne bodo mislili, da se z vstopom k temu ali onemu društvu za svojo osebo oprosté črnovojniške dolžnosti.

Kaj pa bo s tistimi veterani, ki niso nič več črni vojski podvrženi?

Mnogo je članov pri veteranih, ki imajo že več nego po 42 let in jih toraj črna vojska nič več ne veže. Taki člani bodo se morali, ako bi se društvo korporativno poklicalo pod orožje, toraj tudi podvreči dolžnosti, ktera jih nič več ne veže. Črnovojniške postave točka 138 o teh ljudeh tako-le govori: Taki člani veteranskih društev, ki so že nad 42 let stari, lahko tudi še na dalje člani ostanejo, ako morda zaradi človekoljubnega društvenega namena nočejo iz tistega izstopiti. Toda če se ne mislijo podvreči črnovojniški dolžnosti, tako dolgo ne smejo nositi orožja, obleke in drugih znamenj veteranskega društva, in se tudi nobenih volitev ne smejo vdeleževati ali če so pri volitvi sami kako dostojanstvo dosegli, ga morajo odložiti za toliko časa, dokler je društvo v črnovojniški službi. Te določila pa zadevajo le tiste veterane, ki so bili že pred objavo te postave pri veteranih. Kaj bo pa na dalje, ali se morda taki veterani več sprejemali ne bodo, ali pa se bodo morali zavezati črnovojniški dolžnosti prostovoljno podvreči se, o tem postava molči.

Ali se smejo enaka društva še ustanovljati?

Ustanovljenje novih meščanskih in strelskih korov, ki se hočejo osnovati kot črnovojniška društva, se lahko dovoli na podlagi obstoječih določil. Vendar pa bode morala dotična politična gospódka vedno

pred očmi imeti, ali bo novo društvo dajalo zadosti poročstva za ohranjenje javnega miru in reda, in pa tudi, če si bode društvo vstani omisliti orožje in drugo vojaško ropotijo, kakor jo postava zahteva.

Meščanski in strelski kori, ki se organizujejo kot črnovojniška društva, bodo se morali v bodoče pri volitvah dostojanstvenikov za društveni štab ozirati na potrebe te ali one črnovojniške kompanije. Če bi pa bilo število dostojanstvenikov večje, kakor po postavi, naj se tisti, kar jih je čez določeno število, smatrajo za „prekobrojne“.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. februvarija.

Notranje dežele.

Jeden najvažnejših korakov v socialnem življenji avstrijskem storil se bode v kratkem v naši državi. Državni zbor sprejel bo postavo namreč o *posilnem zavarovanju delavcev* in zasobnih uradnikov za slučaj onemoglosti in bolezní. Kakor čujemo, je postava že v drugem branji na dnevnem redu. Če je ktera postava za utrditev socialnega življenja merodajna, je izvestno ta v prvi vrsti, kajti podprla bo delavca v življenji tako, da ne bo več mislil na prevrat sedanjega družbinskega in državnega reda, dobro vedoč, da je on s svojo družino preskrbljen, če bi ga prav bolezen položila na bolniško posteljo. Namen zavarovanja se razteza: 1. Na brezplačno zdravniško pomoč z zdravili vred. 2. Na denarno podporo, kakor hitro bolezen več traja, nego tri dni. Podpora se bo lahko dajala najmanj dvajset tednov in bo znašala na dan po 60% delavskega v dotičnem okraji navadnega zaslužka. Otročnice dobivale bodo ob normalnem položaju svoje nezmožnosti štiri tedne podporo. Za slučaj smrti debé ostali po ranjem najmanj dvajsetkratno svoto prej omenjenega dnevnega zaslužka za odškodnino. Stroške za to zavarovanje bodo plačevali delavci in gospodarji. Delavcem bodo vtrgali po dve tretjini, gospodarjem pa eno tretjino v zavarovalno blagajnico. Vendar pa premije za delavca ne bodo smele nikdar 3% zasluženega goldinarja presegati. Vstopnine delavci, ki se morajo zavarovati, ne bodo nobene plačevali, in bodo takoj prvi dan vseh dobrot, ki jih zavarovanje daje, deležni.

Črni oblaki nad Evropo viseči so več ali manj povsod precej strahu provzročili, nikjer pa menda ne toliko kakor med *poljskimi židji v Galiciji*. Kakor hitro so jeli v vojaških krogih na Dunaji nekoliko trje stopati, in po borsah vrednostni papirji padati, mislili so bogati židje v Levovu, da se že svet podira in so jeli javkati, da bi se jih bil kamen usmilil. Bali so se namreč za svoje premoženje, kterege imajo kolikor toliko po raznih bankah naloženega in so tiste denarne zavode neprestano oblegali prežaje na nove kurse, ali bodo še padali ali ne več. Le-ti židje so bili vzrok, da se je nepopisljiv strah tudi še drugih denarnih mogotcev poprijel in malo je manjkalo, da niso jeli vloženega denarja kar od kraja nazaj zahtevati. Bančni uradniki so morali ves dan prav dobro svoje jezike brusiti, da so vzbujene duhove pomirili, na kar so se tisti za kako-uro ali dve uri mirnega srea domu podali. Žal, da jih je bodoča minuta že zopet iz novega vzburla in ta nova razburjenost je bila huja memo poprejšnje. „Konji ne smejo več iz dežele na ptuje“. To je pa že prava predpoda vojske! In iz novega vlil se je curek židovskih in kristjanskih bogatašev pred bančne zavode, kjer so na usesa vlekli ali kurzi še padajo ali ne več. Še le ko je njihov rojak in minister Ziemiakovski v državnem zboru prav odločno povedal, da so časi res jako resni, vojske se nam pa kljub temu vendar ni bati, so se razburjeni denarni mogotci po Galiciji potolazili, in sicer tako, da tisti, ki so se včeraj še pred vojno tresli kot šiba na vodi, danes že sami mir oznanujejo.

V *ogerskem državnem zboru* pritožil se je poslanec Hoitsy (član skrajne levice), da današnji davki kmete prehudó tarejo in bi se morali na vsak način znižati. Zbornica naj sklene, da se zemljiščni davek zaradi tega v prihodnjih petih letih ne sme nič več povišati. Za govornikom oglašil se je ministerski predsednik Tisza, rekoč, da ni res, da bi se malemu posestniku na Madjarskem tako slabo godilo, kakor je govornik to trdil. Ravno nasprotno! Mali posestniki na Madjarskem zdatno bolje živé, kakor v katerikoli državi evropski. Poleg dohodkov iz zemljevine imajo tudi še jako dobre dohodke iz živinoreje in dularine. Prav po okrajih, ki jih je navajal predgovornik, češ, kako hudo se godi ubogim kmetom, nakupavajo si mali posestniki vedno več zemljišča, kar je izvestno znamenje, da se jim ne godí tako slabo. Govornik je stvar pretiraval in to ni prav, kajti taka pretiravanja niso za drugo, kakor da nezadovoljnost med narodom širijo, pomagati pa na nobeno stran ne morejo. Ne dá se sicer tajiti, da je zemljarina res velika, vendar pa taista veliko huje srednjega posestnika zadeva, kakor pa malega. Če bi bilo v njegovi (Tiszovi)

moči ležeče, bi pač rad kaj prijenjal, da bi kmetu težko breme polajšal. Toda od kod naj vzame, kar bi tu odpustil? Morda iz samostalne carine? Nikakor ne; kajti s tem bi podražil razne reči, ktere neogibno potrebujemo. Grdo je pa od govornika, pravi razdraženi Tisza, da mene in sedanjo vlado sumniči, kakor bi nameravali narod v škodo pripraviti. Če bi bilo to res, bi pač ne bili vredni le jedno minuto še na krmilu ostati. Prav tako graje vredna bi bila vlada, ki bi hotla kaj vkreniti, kar bi postavodajalstvu na celih pet let roke vezalo. Zato prosim, da se predlog ne sprejme. Hoitsy-jev predlog je bil potem zavržen.

Ogerska ni več tako v zadregi za novega finančnega ministra, odkar se bo dal dr. Aleksander Weckerle za državnega tajnika imenovati, kar se bo prav kmalo zgodilo. Nadjajo se, da se bo prav ta mož takoj na to spel še za jedno stopinjo višje in bo postal finančni minister namesto grofa Szaparyja. Dr. Weckerle ima nezaslišano srečo. Star je še le 34 let in že državni tajnik in „minister in spe“. Kar je postal, ima se le sam svoji glavi zahvaliti. Vsestranska spretnost in nevtrudljiva marljivost opozorile ste merodajne kroge na mladega učenjaka in kvišku je vspenjal kakor konoplja na zelniku.

Hrvaški deželni zbor prične se 15. t. m. in bo nekako šest ali sedem tednov trajal. Glavna točka, okoli ktere se bodo bili zopet hudi boji med vladno in vsemi drugimi strankami, bo sporočilo regnikolarne deputacije, kaj je ta dosegla. Zahteve njene objavili smo včeraj na tem mestu. Ali se ji bodo vse vresničile, ali le nekaj, ali bo treba vse po madjarskem kopitu preobraziti, kdo bi to že danes vedel? Vsekako pa bodo tiste zahteve nekako barometer, po katerem se bo dal madjarski pritisk na Hrvate tudi za bodočnost določiti. Če jim je res na dobrih sosedih kaj ležeče, morajo sedaj pokazati.

Vnanje države.

Po pravici rečeno, je dandanes pri najboljši volji in največi nepristranosti mnogokrat silno težavno (da, tudi nemogoče) resnico pisati, ker jo človek dostikrat tudi iz najbolj zanesljivega vira ne izvé. Ni še davno, ko je bilo govorjenje o *pismu* kardinala Jacobinija nemškimi centralistom — bolj prav, Monakovemu nunciju — zaradi septenata. Tedaj smo rekli, da je pismo podtaknjeno, najbrž izmišljeno, ker v najboljših listih se je dvomilo, mar li je pismo resnično ali izmišljeno. Sedaj je prišla resnica na dan, da je tisto pisanje vendar-le resnično bilo. Vsled tega se je sošel velikansk shod nemških katolikov te dni v Kolinu ob Renu. Sklicali so ga voditelji centra Windhorst i. dr., da javno izrazijo svoje mnenje o nadaljnem postopanju gledé pomnožitve nemške armade na tri ali na sedem let. Več kakor 4000 oseb sošlo se je ondi in skoraj ravno toliko moralo se jih je vrniti, ker niso nobenega prostora več dobili. Ob 11. uri dopoldne pričel je zborovanje državni poslanec Eduard Fuchs z jako pikrim nagovorom: „Tolikanj nesramnosti in laži, kakor sedaj, še nismo ob nobenih volitvah doživeli. Prva laž naših nasprotnikov je, da je centrum odbil potrebne sredstva za vzdržavanje armade. Saj vendar vsako vé, da je centrum „vsakega moža in vsake groš“ privolil na tri leta. Druga laž je pa ta, da bo takoj vojska, kakor hitro bi opozicija zmagala. Kako to? Kdo pa jo bo napovedal zaradi tega? Ali morda Francozje ali državni kancler? Prav tisti ljudje, ki so nas svoje dni z „rimljaki“ obkladali, smuknili so sedaj sami v kuto in v Rim hité. Jako sramotno je tudi to, da nam celo vojno furijo na steno slikajo in s tem narodno blagostanje za milijone in milijone vničujejo. Naša naloga mora zaradi tega biti, da se vedno za pravico potegujemo in pa za ustavno svobodo.“ Na to so nastopili nekteri drugi govorniki za njimi pa Windhorst, čegar govor bomo objavili prihodnjič. Gledé Jacobinijevega pisma pravi Windhorst: „Sv. oče so v omenjenem pisanji posebno povdarjali, da naj centrum ne opušča nikake prilike, po kateri bi se dale razmere sv. stola zboljšati. Nam vsem je znano, v kako hudih stiskah so sveti oče vsled prevrata, ki se je svoje dni na Laškem napravil. Kdor je količkaj v zgodovini doma, pozná te stiske, in jaz mislim, da prvi veliki shod, ki se je zbral, ne smé opustiti prilike, da iz novega pred celim svetom dokaže, da mu je znan težavni položaj, v katerem se sveti oče nahajajo, in da je vedno pripravljen potegovati se za njegovo zboljšanje.

Francozje si želé miru! To so jeli francoski listi kar od kraja povdarjati, odkar so Angleži svoje sosedo preko kanala obdolžili, da so oni prav za prav edini rogovileži, ki po Evropi mir kalé z nepotrebnim vojnim ropotom. Tudi Clemenceau oglašil se je v svojej „Justice“ in na vso sapo mir oznanjavajoč brez usmiljenja vse za laž smatra, kar se je do sedaj o bojaželjnosti Francozov pisarilo. „Inostransko časnikiarstvo nas je obdolžilo, da nimamo zadosti lastne moči, s katero bi bili vstani določiti ali naj bo vojska ali mir. To je laž! Dalje se nam očita, da imamo med republikanskimi ministri moža, ki namerava osodo republike jednemu samemu pustolovcu izročiti (Boulangerju?), kteri naj potem z njo dela kar in kakor mu drago. Tudi to je laž! Prav tako debela laž je, da se ob vogežki meji na boj pripravljamo, kakor tudi, da si kopičimo okoli svojih ob iztočni meji ležečih trdnjav vojake. Vse to in še več dru-

zega je zlagano od konca do kraja edino le iz tega namena, da bi nas pred svetom ob dobro ime pripravili. Mi nasproti pravimo, nadaljuje Clemenceau, da na Francoskem ni človeka, ki bi zamogel narod od mirnega dela odvrniti in ga na bojni led speljati. Ni ga, ki bi hotel prevzeti odgovornost za tako kaznivredno in pustolovsko politiko. Pač pa smo vsi za ohranjenje miru in kdor bi ne bil, tega bi narod sam prokel ter izbačil iz svoje sredine. Francoska si želi miru, ker ga potrebuje. To je tako jasno, kakor na dlani! Ni je dvojbe o tem. To vam bodo celó reptilije pritrdile, ktere so se ravnokar nad Boulangerja spravile, trdč, da razven njega skupna Evropa miru želi. Boulanger ga pa ne more rabiti za svoje namene in je za to za boj, v kterega be narodnost nad narodnost hujskajoč celo Evropo zamotal." No, no, Boulanger sam tudi ne bo čudežev delal, če bodo vsi drugi Francozje res tako miroljubni, kakor to „Justice“ trdi.

Izvirni dopisi.

Iz Tržiča, 10. februarija. V živo-srebrnem rudniku pri sv. Ani pod Ljubeljem pripetila se je v teku 5 mesecev že tretja nesreča. 23. avgusta preteklega leta je padla rudna plošča na delavca Ježa, kteri je v dnu navpične jame (šahte) bival, in ga je pri priči ubila; danes pa leži v mrtvašnici delavec Hollernig, kteri je včeraj zjutraj v jamo padel in se ubil. Pred dobrimi 14. dnevi je bil padel v jamo mlad delavec, kteri se ima prav angelju varuhu zahvaliti, da ni bil precej mrtev. Padel je bil namreč na rudno ploščo, ktera je ravno v tem trenutku gori šla, ter ga je vun prinesla. Fant se je sicer malo potolkel, pa bo kmalo okreval.

Nesreča sicer nikoli ne počiva, ali vendar je čudno, da se v pol leta zgodé tri nesreče, med tem ko se, odkar rudnik dela, do zdaj še ni bila zgodila nobena velika nesreča. Pravijo, da se morda prepogosto menjavajo rudniški uradniki in bi morda ne bilo napačno, da bi v to postavljeni organi malo pregledali, če je pri Šentanskem rudniku vse tako narejeno, kakor to v varnost delavcev tirjajo dotična postavna določila?

Tudi škarlatinka ima letos pri nas bogato žetev. Pobrala je že nad 20 otrok in še ne miruje, in čudno je to, da tudi ta bolezen najbolj v Šentanski dolini svoje žrtve pobira, ker nad polovico na škarlatinki umrlih pripada tej občini. Sploh pa otroci pri nas to zimo niso kaj zdravi; osepnice je imelo toliko otrok, da se je moralo šolsko podučevanje dvakrat vstaviti. Bog daj, da bi bilo kmalo bolje in da bi preminul strah, kteri zdaj skrbne starše plaši.

Zima je še dosti pohlevna; veselje predpustnih tudi obilo, vendar se ni bati, da bi se v čem pregrešila pri svojih veselicah podružnica sv. Cirila in Metoda Tržiška.

S Krškega, 7. februarija. Pojdimo nekoliko proti Št. Jerneju. Četrť ure hodá od Št. Jerneja proti izhodni strani, nekaj korakov od vélike ceste stoji vas Gruble. Ravno na tem prostoru, kjer vas stoji, je stalo rimsko mestice Crucium. Velike zaspnne od razrušenega zidovja in mnogo ostankov zidovja v zemlji spričuje to. Že leta 1885, spomlad, podal sem se z nekoliko delavci iz Dernovega v Grubleško okolico pregledavat in preiskavat. Vzeli smo s saboj orodje, kakoršno rabimo pri iskanji grobov. Pri kmetih sem pozvedoval tu in tam, ali so kaj našli, da bi bil prišel na ta način grobovom na sled. Toda najmanjšega sledu nisem mogel dobiti. Iščemo toraj krog vasi po njivah, toda vse zastonj. Ko sem jel pa nekoliko ondi preiskavati, kjer je mesto stalo, sem precej prišel na sled bogatim hišam in lepemu zidovju. Našel sem lepe opeke in lep mozaik, kakor tudi lep bronast ključ, eno iglo in nekaj denarjev. Vse to sem hitro pregledal; ker je bilo jako mrzlo, pogodili smo dobro hišo za stanovanje.

Prijazen kmet nam je dal dva dni stanovanje in hrano brezplačno. Hotel sem mu plačati, ali on ni hotel nič vzeti. Tukaj v Grubleh so pa tudi vse drugačne kmetije, kakor pa okrog Dernovega. Kmetje so bolj premožni in tudi bolj prijazni, postrežljivi. Našel sem tudi pri nekem kmetu v kleti pod hišo še rimski slikan zid. Ena stran je dobro ohranjena. Kmetje so že ob več prilikah našli lepe starine, lepe bronaste posode, vrče in enega lepo napravljenega malika. Vse kaže, da je bilo tam bogato mestice, če tudi veliko manjše, kakor Novodunum. Vtegnilo bi se kaj prav znamenitega najti, ako bi se dobro preiskavalo.

Kako četrť ure od mesta proti izhodni strani našel sem grobe na enem vrtu in pod enim kozolcem. Posode v njih so enake, kot v Dernovem, tudi grobovi so onim podobni. Dobil sem tam tudi malo bronasto rimsko sekuro. Rad bi bil šel še tje preiskovat, ali čas meni ni dopustil, našle bi se izvestno še prav lepe starine.

Uro hodá od Grubelj nahajajo se zopet rimski grobovi. Na neki njivi našli so grob in v njem male kosce zlate ploščevine. En tak kosček sem jaz pretečeno leto kupil. Tudi grob, ki so ga kmetje tam po naključbi našli, je bil jako lep in je bil zlat prstan notri. To je znamenje, da so bili tam v okolici bogatini, ki so zlato imeli. Škocijanska okolica je še jako bogata na starinah in bi se ondi še mnogo znamenitih reči našlo. Posebno se ondi nahajajo lepi keltski grobi; tudi rimski grobi so se našli nad Tomaževasjo. Eden teh je bil celó iz kamena izsekan in lepo ozaljšán; škoda, da se kam na boljši kraj ne prepelje. Tudi okolica Št. Marjete je vsa polna starin in ravno tako tudi ona pri Beli cerkvi. Od Bele cerkve proti Vinivru v vinogradih so pred par leti kopali vinograd pri posestniku Šlosarju iz Kronovega. Eden delavcev mahne in zadene ob lepo galsko čeljado, ktero odkoplje. Bila je v nji tudi glava. Tisto glavo so zopet zakopali, čelado je vzel pa delavec. To je bila redka najdba, kajti galske čelade niso še nikjer drugje na Kranjskem našli.

J. Pečnik.

Od kranjsko-štajarske meje, 9. febr. Nadjam se, da se bodo čitatelji „Slovenčevi“ zanimali za novice iz naše okolice, čeravno ni kaj veselih. Dosedaj smo imeli posebno po gorah izvanredno toplo zimo, v nižavah pa je bil mraz. Par dni sem pa je šel sneg po malem vsak dan, danes popoldne, ko to pišem, pa méde in gre, kot bi tam zgoraj cunje trgali.

Pred dobrim mesecem je pogorel nek kmet, ker so se otroci na peči z žvepljenkami igrali in goreče klinčke v strop vtikali. Ravno je mati kuhala večerjo, in ko se vsedejo okoli mize k večerji, se prikaže rudeči petelin na strehi. Starši pazite vendar na otroke!

Na Vranskem so pretečeno soboto pokopali posestnika Šentakka. Bil je zvest katoličan in iskren rodoljub ter ustanovnik „Matice Slovenske“ od leta 1864.

V Babi ob državni cesti se je neki kajžar tako nesrečno na hribu „Baba“ pobil ter na cesti obležal, da bode težko več okreval.

Od Pohorja, 7. febr. (Zakon o židovih.) Državni poslanec, gosp. vitez Schönerer hoče posebno postaviti zoper žide, kakoršno so v Ameriki skovali zoper Kitajce.

Pred novim letom enkrat sem pisal, da je „Bauernverein: Umgebung Marburg“ raztegnil svoje delovanje po vsem slovenskem Štajarju. Ta se je pred nekaterimi dnevi zopet oglašil ter išče podpore za gosp. Schönererja. Razposlal je namreč do vseh županov sledečo prošnjo: „Spoštovani gosp. občinski predstojnik! V prilogi prejmete prošnjo na visoki državni zbor in ste prošeni, ako ste s taisto zadovoljni, da jo podpišete in še nekaj drugih vaših občanov pregovorite, da jo tudi podpišejo. — Z vernim pozdravom in podanjem roke za kmečko društvo Mariborske okolice: V društveni oblasti načelnikov namestnik Janez Ferk, tajnik Avgust Krumholz.“

Protižidovska prošnja ima nemški in slovenski tekst, kakor ga, gospod vrednik, pošiljam za razpolaganje. Na tiskovini je kakor založnik podpisan skraja imenovani državni poslanec.

Če bi koga zanimalo, poznati zapopadek prošnje same, zamore ga zvedeti v ponatisu, ki naj tukaj sledi. Evo ga!

„Visoki državni zbor! — Z ozirom na to, da je skrajni čas, da se v obrambo koristi in pravice pošteno delajočih ljudskih stanov ukrenejo zdatni postavni koraki, — gledé na to, da je bistvena zapreka na potu k temu pravičnemu smotru v našej domovini že precej razširjeno židovstvo, — z ozirom na to, da verska prepričanja in običaji nam tujega židovskega rodu, krščanskej omiki in aričnemu potomstvu, nemškemu narodu kakor tudi drugim narodnostim v Avstriji sovražno nasprotujejo, — gledé na to, da se po rastočem razplodu židovskega elementa monopolizacija važnih obrtniških strok po židih vedno bolj množi in da posebno tudi v židovskih rokah se nahajajoče časnikarstvo na za javni mir nevaren način izpridenost pospešuje, — in slednjič z ozirom na to, da zamore biti vprašanje

le kratkega časa, da se bodo v naši državi živeči židje postavili pod poseben zakon, — podpisani nujno prosijo: Visoki državni zbor blagovoli skleniti: C. kr. vlada se naprosi, da po vzgledu v zjedinenih državah severne Amerike leta 1882 in 1884 proti naselitvi Kinezev postavno sklenjenega zakona, predloži zastopništvom „protižidovski zakon“ s strogimi določbami proti naselitvi inozemskih židov v Avstriji v ustavno potrjenje.“

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

XIII. G. zbornični svetnik Anton Klein poroča o dopisu ravnateljstva c. kr. kaznilnice v Ljubljani; ravnateljstvo se v tem dopisu sklicuje na ukaz pravosodnega ministra z dné 3. junija 1886, št. 7712, s kterim se je delo v kaznilnicah ustavilo za privatne osebe in ravnateljstvo prosi zbornico, naj izreče svoje mnenje o nekterih točkah.

Odsek se je večkrat bavil s tem predmetom ter se izrekel, naj neposredni promet kaznilnice s privatnimi osebami sploh izostane, nasprotno pa naj bi bilo dovoljeno, da si obrtniki in trgovci naročajo dela, kterih izvrševanje ne škoduje obrtnikom. Odsek toraj meni, naj bi bilo dovoljeno, da se za tukajšnje trgovce izdelujejo prav navadne lepenke, lesene škatlje, sodovi za cement iz preskrbljene robe, gumbne vilice in zamaški, iz suknenih ostankov preproge ter iz preje platno.

Poročevalec predlaga toraj:

Slavna zbornica naj v zmislu tega poročila izreče svoje mnenje.

Predlog se sprejme.

XIV. G. zbornični svetnik Mihael Pakič poroča:

a) O prošnji nekega peka za oprostitev dokaza sposobnosti za nastop in samosvojno izvrševanje pekovskega obrta. Ker prosilec dokaže s spričevali, da se je pekovstva dve leti učil in nad dve leti kot pekovski pomočnik delal in tudi c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani prošnjo podpira, je odsek o prosilčevi sposobnosti za ta obrt prepričan, zatoraj predlaga:

Slavna zbornica naj prošnjo priporoča.

Predlog se sprejme.

b) O prošnji nekega krojača za oprostitev dokaza sposobnosti za krojaški obrt. Prosilec se je pri svojem očetu, kteri je sicer samosvojno, vendar neobdačen izvrševal krojaški obrt, učil krojaštva in pozneje tudi pri njem kot pomočnik več let delal. Zadruga v Kamniku in c. kr. okrajno glavarstvo priporočata prošnjo in odsek se pridružuje temu priporočilu in to tem bolj, ker bi se s tem nekoliko nepostavnemu izvrševanju krojaškega obrta v okom prišlo in bi prosilec mogel svojo družino preživiti. Odsek toraj predlaga:

Slavna zbornica naj izvoli prošnjo priporočati.

Predlog se sprejme.

c) G. zbornični svetnik Oroslov Dolenec poroča o prošnji nekega krojača za oprostitev od dokaza sposobnosti za krojaški obrt. Prosilec je dokazal z uradnim potrdilom, da je šest let pri obrtnem oblastvu pravoredno zglašen krojaški obrt izvrševal. Ker c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji ne nasprotuje prošnji in je odsek o prosilčevi sposobnosti za ta obrt prepričan, zatoraj predlaga:

Slavna zbornica naj izvoli prošnjo podpirati.

Predlog se sprejme.

XI. G. zbornični svetnik Karol Luckmann poroča o posvetovanjih c. kr. državnega železniškega sveta. Iz posvetovanj c. kr. državnega železniškega sveta v obeh zadnjih zasedanjih, v maju in oktobru se more domnevati, da so se pri upravi velikega državno-železniškega omrežja spremenila prvotno postavljena načela; kajti v prvih letih obstoja državno-železniške uprave, zdelo se je, da se ta kakor tudi državno-železniški svet držita načela, da so c. kr. državne železnice v prvi vrsti poklicane, da narodnogospodarstvenim interesom služijo ter da s povzdigo narodnega gospodarstva in prometa ne le naravnost povzdigujejo dohodke železnice, marveč tudi neposredno denarne koristi države. Kakor znano, so se v letih 1883 in 1884 vlaki znatno pomnožili, želje gledé voznega reda po možnosti izpolnile, vozne cene za osebni promet se bistveno znižale, pri klasifikaciji blaga se izvršile zaželjene premembe ter se konečno znižali tudi tarifi za blago.

Če tudi slednje znižanje ni bilo nikakor tako znatno, kakor se je od nekterih stranij opisavalo in

so tarifi za blago še vedno znatno višji nego v sosednjih inozemskih državah, vendar se je s tem dosegel znaten napredek, katerega so trgovina, industrija in kmetijstvo veselo pozdravljali.

Te naredbe so zelo blagodajno vplivale na avstrijske privatne železnice, ktere so bile deloma primorane, vzgled avstrijskih državnih železnic posnemati in severna železnica je bila pri obnovitvi svoje koncesije zakonito primorana, upeljati tarife državnih železnic na svojih progah.

Privatne železnice so se vendar po znižanju tarifov od strani državne železnice smatrale odškodovane v svojih interesih ter so uporabile ves svoj vpliv neposredno, kakor tudi posredno po časopisih, da bi dokazale škodljiv vpliv znižanja tarifov na državne dohodke sploh ter na obrestovanje pri železnicah naloženih glavnih.

Zdi se, da je to prizadevanje imelo tem več uspeha, ker od julija 1884 žal! vlada nova izredno močna depresija v trgovini, industriji in kmetijstvu, po kateri se je promet v vseh evropskih državah zelo zmanjšal in ktera občutljivo vpliva na dohodke vseh železnic, naj si jo provzročile spremembe tarifov ali ne.

Slednje letno poročilo c. kr. avstrijskih državnih železnic za 1885. l. omenja, da so bile tarifne naredbe v tem letu prvič popolno leto v veljavi, da toraj v prehodnem letu niso mogle ob enem na kvantiteto in na pomnoženje državnih dohodkov vplivati, da se toraj morajo dohodki za 1885. l. imenovati ugodni.

Navzlic temu dokazovanju je vladala v državno-železniškem svetu bojazen, da ne bode dosti potrpežljivosti, da se počakajo posledice tarifnih naredb pri državnem prometu, marveč da se vsled pritiska od c. kr. finančnega ministerstva že namerava zvišanje tarifov, in to tem bolj, ker so časopisi priobčili različne članke, kateri so hoteli na to pripravljati.

Tarifni odbor je sklenil zaradi teh vestij interpelovati predsednika v seji državno-železniškega sveta. Gospod predsednik baron Czedit je odgovoril na to interpelacijo, da glavno ravnateljstvo do zdaj ni dobilo predloga za povišanje tarifov; kar pa se tiče bodočnosti, se ne more izreči, nikakor pa se tarifi za blago ne povišajo do prihodne seje državno-železniškega sveta, ker bi vlada komaj mogla izvesti povišanje tarifov, ne da bi zaslišala državno-železniški svet.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Feldmaršallajtenant baron Reinländer) tudi v Ljubljani dobro znan, sedaj zapovednik X. vojne kora v Brnu na Moravskem, imenovan je za načelnika generalnega štaba. Dosedanji načelnik generalnega štaba, feldmaršallajtenant baron Beck postane pa prvi general-adjutant Nj. Veličanstva cesarja.

(Javnih pisem,) ako taista ne presegajo vrednosti 100 goldinarjev, ni treba več legalizovati, temveč zadostuje, ako jih podpišete dve priči. Tako je odločil legalizacijski odsek v državnem zboru in je v tem smislu sprejel načrt dotične postave s 7 proti 5 glasovom.

(Gorelo je) danes zjutraj ob 1/4. uri pod streho baron Lichtenbergove hiše na Turjaškem trgu, kjer je kavarna Egia. Zarad obilnega snega zgorelo je le nekoliko strehe. Kako se je vžgalo, se še ne vé.

(Umrl je) včeraj na Vrhniki 63letni okrajni zdravnik gosp. Matija Janzekovič po dolgi bolezni.

(Snega) se je v poslednjih dveh dneh precej debelo naletelo. Danes je pa prenehal in je že dopoldne jug pritisnil.

(Zakasneni) so bili danes in včeraj večinoma vsi vlaki. Dunajski vlaki dohajajo s šest do sedemurno zamudo. Današnja Dunajska pošta došla nam je še le popoldne v roke. Vzrok so hudi zameti in obilno snega po gorenjih krajih.

(Divjega mačka) vjel je včeraj zjutraj ob 1/8. uri gosp. Matevž Perme, železnični nadziratelj v Zalogu v svoji drvarnici z rokami, kamor je prišel po kokoši. Zver je babica in je bila 105 centimetrov dolga od gobca pa do konec repa. Sostradana je bila tako, da ni imela ničesa v želodecu. Gospod Perme je slišal kokoši vpiti in gré gledat, kaj jih plaši, kar zver vгляda, jo zgrabi in zadavi.

(Beljaški mestni zastop) je bil dne 9. februarija razpuščen.

(Brzovlaki) na Koroškej progi med Celovcem in Mariborom prenehajo voziti dne 21. februarija. Enako prenehajo Budapeštanski brzovlaki iz Pragarskega v Maribor „in vice versa“ tudi tistega dne.

(Razpisana je) služba sovetniško-tajniškega pristava pri c. kr. deželni nadsodnji v Gradci do 27. februarija.

(O razdelevanju števil) zaukazalo je ministerstvo za uk in bogočastje, da naj se po celi državi zarad enakomernosti na enak način godi. Število naj se deli od desne proti levi v skupine po tri in tri številk. Prva skupina naj se zaznamuje s piko spodaj stoječo, druga z vejico spodaj stoječo. Če obseza število več kakor 7 števil, naj se prva trištevilkina skupina proti levi zopet odloči s piko, druga z vejico. Ta ukaz došel je tudi vsem političnim uradom potom c. kr. namestnij in deželnih vlad, ki bodo ob enem za to skrbele, da se bodo tudi samoupravne gospodske te določbe držale. Opomniti je še, da, če je v številu tudi kaj decimalk, se decimalska pika na svoje določeno mesto vedno le zgoraj postavi. N. pr.: 1.000.600.900.000-98 gld. = jeden bilijon šeststo milijonov devetstotisoč goldinarjev osemindesetdeset krajcarjev.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Vodstvo tega zavoda razpošilja okrožnico z računom za mesec januarij. Ista na prvi strani priobčuje dva uradnike zadevajoča določila: jedno pravi, da porabljenih „odpovednih knjižic“ ni treba pošiljati na Dunaj, drugo pa vrejuje rabo plavih kuvertov za pošiljanje čekov od strani lastnikov čekovnih knjižic. Iz prometovnega izkaza porabimo sledeče podatke: Vložilo se je 408.548krat za 48.388.006 gld.; po naših krajih pride za Štajarsko 20.012 vlog z 2.092.451 gld., Koroško 5275 vlog za 511.320 gld., Kranjsko 4900 vlog za 436.841 gld., Primorje 6823 vlog za 918.739 gld. Od 12. januarija 1883, ko je hranilnica začela poslovati, do 31. januarija letos bilo je 10.598.868 vlog za skupni znesek 885.934.053 gld. 57 kr. V tem času se je vrnilo 2.932.391krat za 845.418.461 gld. 9 kr., v blagajnici je toraj preostalo čistih 40.515.592 gld. 48 kr. V minolem mesecu bilo je 127.682 izplačil za 47.200.861 gld., od tega pride na Štajarsko 3869 vračil za 1.002.864 gld., Kranjsko 721 za 174.789 gld., Koroško 918 za 147.685 gld., Primorje (Istra-Gorica-Gradiška-Trst) pa 2620 izplačil za 1.069.225 gld. — Vložnih knjižic je bilo v prometu 556.221, od teh je ena s tekstom slovenskim prišla v zgubo, izdali so jo na Babjopolju. — Knjig-čekovnic so izdali 12.147, a izplačali 1154. — Rentnih knjižic je 8556 v vrednosti 5.430.650 gld. — Na račun vložnikov se jim je nakupilo in odposlalo vrednostnih papirjev za 5.279.950 gld. — Nove pošte z zbiralnicami dobili so kraji: Soča, Pristava (sv. Helena), Rečica v Savinjski dolini in Fürnitz. — V neuradnem delu okrožnica izkazuje izvestje o poštni hranilnici na Nizozemskem za leto 1885; slednjič pa še o prometu poštne hranilnice na Ogerskem in Švedskem v mesecu decembru 1886.

Telegrami.

Rim, 11. febr. Kamora je prenehala zborovanje za toliko časa, da se določi ministerska kriza.

Berolin, 11. febr. „Post“ objavlja pismo iz Pariza, ki pravi, da je Boulanger še prav tako na konji, kakor je bil in ima deželo, narod in armado popolnoma v rokah. Vse mu zaupa teško pričakovanje dneva veliki določitve. Priprave na boj so prav tako marljive, kakor poprej, le z manjšim hrupom.

Kap. 11. febr. Trgovci iz notranjih pokrajin afrikanskih došli pripovedujejo, da so pri domačinih zvedeli grozno vest, da je avstrijski potovalec Holub z ženo in spremstvom vred umorjen.

Tuji.

9. februarija.

Pri **Mattéu**: Kindinger, trgovec, iz Monaka. — Ipoli, Bilina, Schneeberger, Gessler, Glück, Löffler in Schwarz, trgovci, z Dunaja. — Bernard Grünhut, trgovec, iz Grada. — Karol Kamus, tehnikar, iz Trsta. — And. Kramar, vajenec mornarice, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Maisel, Grossfeld, Herz, Bettelheim, Giegl in Brandt, trgovci, z Dunaja. — Henrik Dörre, potovalec, iz

Toplice. — Klemenčič in Gruden, zasebnika, iz Idrije. — Janez Kalister, zasebnik, iz Brežic. — Marija Dolin, soproga trgovca, iz Kranja. — Ladstätter, tovarnar, iz Domžal. — F. Gorišek, župnik, iz Trate. — Karol Musina, zasebnik s soprogo, iz Gorice. — Kurtovich, Kuzich in Gerra, zasebniki, iz Reke.

Pri **Bavarskem dvoru**: Emil Mignoni, kupčevalec, z Dunaja. — J. Michitsch, potovalec, iz Kočevja. — Miron in Marcon, trgovca, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Frano Kresounig, topničar iz Grada. — Adalb. Steinhauer, posestnik, iz Slov. Grada. — Jožef Goldschmidt, trgovec, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	741.70	— 4.6	sr. svzh.	sneg	7.00
10. 2. u. pop.	743.26	— 2.2	sr. svzh.	"	sneg
9. u. zveč.	741.01	— 2.4	sr. svzh.	"	sneg

Celi dan je snežilo. Srednja temperatura — 3.1° C., za 2-7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafno poročilo.)

11. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 15 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	80 „ 25 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	847 „ — „
Kreditne akcije	271 „ 50 „
London	128 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ 11 1/2 „
Ces. cekini	6 „ 02 „
Namške marke	62 „ 82 1/2 „

I. Iskaz.

Goriškemu odboru za Erjavčev spomenik in ustanovo došli so do sedaj sledeči doneski:

„Soča“	50 gl. — kr.
Dr. A. Gregorič	15 „ — „
Prof. J. Berboš	15 „ — „
Čitalniški ud na Krasu	2 „ — „
Kot prvi donesek in 1 delnico „Goriške Čitalnice“ v znesku	10 „ — „
S. Gabersček, vikar v Št. Andrežu	10 „ — „
J. Dekleva v Gorici	4 „ — „
A. Sočebanski v Gradci	3 „ — „
St. F. v R.	2 „ — „
Kl. Banhanek, prof. v Gorici	5 „ — „
Po dr. Vošnjaku iz Ljubljane poslanih	153 „ — „
Anton Božič v Batah	2 „ — „
Prof. M. Lazar v Gorici	15 „ — „
Anton Žlogar, kaplan v Ljubljani	2 „ 10 „
J. K. iz Vipave „jeklenemu značaju“	10 „ — „
Udje Vincencijeve družbe	5 „ — „
J. pl. Kleinmayr, profesor v Gorici	5 „ — „
St. Kerkoč v Lokavci	5 „ — „
Anton Hrovatin v Gorici	2 „ — „
B. Zega nabral v Kanalu	9 „ 26-5 „
Er. Plohl, prof. v Gorici	5 „ — „
Ernest Klavžar za januar	1 „ — „
Prof. J. Jenko v Gorici	5 „ — „
Ernest Kramar, vodja	5 „ — „
Prof. Anton Šantel v Gorici	5 „ — „
Čitalniški ud na Krasu zopet	2 „ — „
Dekan L. Ferčnik v Zabnicah	4 „ — „
Iv. Macher za Čitalnico v Trstu	49 „ 50 „
(imena priobčuje „Edinost“.)	
Dr. Lesjak v Gorici	10 „ — „
Lujza Demšar v Železnikih	2 „ — „
Iz Kopra: Milohnič 1 gld., Poniž 3 gld., Kriston 1 gld., Pančur 1 gld., Matejčič 1 gld., Rebek 1 gld., A. 1 gld., B. 1 gld., C. 1 gld.	11 „ — „

Skupaj v gotovini . 423 gl. 86-5 k.
in 1 delnica „Goriške Čitalnice“ v vrednosti . 10 „ — „

V Gorici, dne 5. februarija 1887.

Odbor,

Št. 2060.

Ustanova.

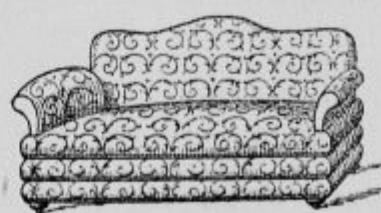
(2)

Pri podpisnem magistratu je za tekoče leto podeliti ustanova znašajoča 100 gold., ktero je mestni odbor Ljubljanski povodil srebrne poroke Njih Veličanstev osnoval 1879. leta.

Pravico do te ustanove imajo štirje ubogi učenci obrtne šole, ki so lepega obnašanja. Prošnje podprte s potrebnimi spričevali, vložiti je do 10. marca 1887 potom šolskega ravnateljstva.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. februarija 1887.



Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gld.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želijo, uzorce blaga franco. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpoljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzamam in izvršujem na občno zadovoljnost. (4)

Tisk „Kotoliške Tiskarne“ v Ljubljani.